

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

31.03.2016р.

м. Львів

№ 13/03-10рк/к

**Товариство з обмеженою
відповідальністю
«Львівгаз збут»**
79039, м. Львів, вул. Золота, 42

Про припинення дій, які містять
ознаки порушень законодавства
про захист економічної конкуренції

Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) розглядає заяву Особи_1 (адреса Особи_1; далі – Заявник) від 29.12.2015 (вх. від 29.12.2015 № 14/231-М) із доповненнями до заяви від 15.01.2016 (вх. від 15.01.2016 до № 14/231-М) та від 22.03.2016 (вх. від 22.03.2016 до № 14/231-М) щодо правомірності висунення Публічним акціонерним товариством по газопостачання та газифікації «Львівгаз» (далі – ПАТ «Львівгаз», юридична адреса: 79039, м. Львів, вул. Золота, 42) вимоги оформити виконавчу-технічну документацію у зв'язку із встановленням двофункційного газового котла у квартирі, що знаходиться за адресою: адреса Особи_1, та щодо правомірності дій Товариства з обмеженою відповідальністю «Львівгаз збут» (далі – ТОВ «Львівгаз збут», юридична адреса: 79039, м. Львів, вул. Золота, 42) при нарахуванні плати за послуги з газопостачання зазначеної квартири та при наданні Личаківському відділу соціального захисту Управління соціального захисту Департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради інформації про наявні у зазначеній квартирі газові прилади та використання Заявником природного газу для індивідуального опалення.

За результатами розгляду зазначеної заяви Відділенням встановлено наступне.

ТОВ «Львівгаз збут» здійснює діяльність на ринку послуг з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом з 01.07.2015р. відповідно до ліцензії, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Серія АЕ №299038 від 04.06.2015 №1682.

**Визначення ознак монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з
постачання природного газу за регульованим тарифом**

Відповідно до вимог Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Закону України «Про захист економічної конкуренції» та «Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку».

затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (надалі - Методики) Відділення провело дослідження становища ринку послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом у м. Львові та Львівській області, які надаються ТОВ «Львівгаз збут».

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:
- суб'єкт господарювання – Товариство з обмеженою відповідальністю «Львівгаз збут», що здійснює діяльність на ринку послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом;
- ринок послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом.

Визначення товарних меж ринку:

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі міста Львова та Львівської області не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у населених пунктах м. Львова та Львівської області, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише ТОВ «Львівгаз збут».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є надання послуг з газопостачання.

Перелік споживачів.

Споживачами послуг з газопостачання у м. Львові та Львівській області є юридичні та фізичні особи, які замовляють надання послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

ТОВ «Львівгаз збут» надає послуги з газопостачання у м. Львові та Львівській області, в межах адміністративно-територіальної одиниці, де знаходяться споживачі, які включені до абонентської бази споживачів природного газу.

На сьогоднішній день правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку природного газу визначені Законом України «Про ринок природного газу» (далі – Закон України).

Згідно з статтею 1 Закону України постачання природного газу - господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і полягає в реалізації природного газу безпосередньо споживачам на підставі укладених з ними договорів.

Відповідно до положень пункту 3.1 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом, затверджених постановою НКРЕКП від 12.01.2015 № 9, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 16.03.2015 р. за № 289/26734, ліцензіат повинен, зокрема, провадити ліцензовану діяльність лише на території ліцензованої діяльності, затвердженій НКРЕКП.

При цьому, територія провадження господарської діяльності з постачання природного газу за регульованим тарифом із зазначенням переліку адміністративно-територіальних одиниць затверджується постановою НКРЕКП про видачу відповідної ліцензії по кожному постачальнику.

Враховуючи вищезазначене, на кожній окремій території діє лише один постачальник природного газу за регульованим тарифом, з яким споживачі (у тому числі бюджетні установи та організації) можуть укласти договір на постачання природного газу за регульованим тарифом.

Відповідно до ДОДАТКУ до листа НКРЕКП від 09.07.2015 №6697/16/61-15 ТОВ «Львівгаз збут» є єдиним ліцензіатом з постачання природного газу на території Львівської області.

Отже, територіальними межами ринку послуг з газопостачання ТОВ «Львівгаз збут» є Львівська область.

Часовими межами ринку послуг з газопостачання визначено період з 01.07.2015р. по 31.03.2016р. протягом якого незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

Отже, внаслідок адміністративних особливостей (бар'єри входу на ринок, викликані діями органів державної влади у процесі державного регулювання економіки (в даному випадку ліцензування та його умови) надання послуг з газопостачання конкуренція на ринку відсутня: ТОВ «Львівгаз збут» у період з 01.07.2015р. по 31.03.2016р. є єдиним суб'єктом господарювання, що надавав послуги з постачання природного газу за регульованим тарифом у межах Львівської області. Відтак, у споживачів послуг з газопостачання у м. Львові та Львівській області альтернатива відсутня.

Аналізуючи ринок послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом у період з 01.07.2015р. по 31.03.2016р. у м. Львові та Львівській області встановлено, що у вищезазначених територіальних та товарних межах ринку ТОВ «Львівгаз збут» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище ТОВ «Львівгаз збут» містить ознаки монопольного (домінуючого) на ринку послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом у м. Львові та Львівській області в межах розташування газових мереж, що перебувають у власності, обслуговуванні та користуванні Товариства із часткою 100 відсотків у період з 01.07.2015р. по 31.03.2016р.

Відповідно до Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 03.03.2015 № 583 встановлено такі роздрібні ціни на природний газ, що використовується для потреб населення у разі використання природного газу:

- 1) для приготування їжі та/або підігріву води – 7,188 грн за 1 м³;
- 2) для індивідуального опалення або комплексного споживання (індивідуальне опалення, приготування їжі та/або підігріву води):
  - у період з 01 травня по 30 вересня (включно) – 7,188 грн за 1 м³;
  - у період з 01 жовтня по 30 квітня (включно):
    - за обсяг, спожитий до 200 м³ природного газу на місяць (включно), – 3,600 грн за 1 м³;
    - за обсяг, спожитий понад 200 м³ природного газу на місяць, – 7,188 грн за 1 м³.

Водночас, листом від 17.02.2016 № 13-283-16 (вх. від 18.02.2016 № 8-211) ТОВ «Львівгаз збут» повідомило Відділення про таке:

«...Для застосування пільгової ціни опалювальний прилад споживача повинен бути прийнятий в експлуатацію газорозподільним підприємством...

...В базі даних ТОВ «Львівгаз збут» по ос. рах. № особовий рахунок Особи_1 в грудні 2015 року числились наступні газові прилади: плита газова – 1 шт. та ДФК – 1 шт. (неоформлений), що свідчить про проведення самочинної реконструкції газової мережі. Таким чином в грудні для нарахування була застосована ціна 7,188 грн за 1 куб. м...

...Повіdomляємо, що в жовтні та листопаді 2015 року помилково нарахування проведено по ціні 3,600 грн за 1 куб. м.

У січні 2016 року по особовому рахунку проведено дорахунок по різниці ціни за жовтень, листопад 2015 року на суму 202,46 грн...».

В свою чергу, листом від 27.01.2016 № Лв 07/4-511-16 (вх. від 28.01.2016 № 8-118) ПАТ «Львівгаз» повідомив Відділенню, що «...в наявності за вказаною адресою є плита газова (ПГ-4), 1 двох функційний газовий котел Vaillant 20 кВт. неоформлений...».

Окрім того, до зазначеного листа ПАТ «Львівгаз» від 27.01.2016 № Лв 07/4-511-16 (вх. від 28.01.2016 № 8-118) було додано Договір № 10708703 про надання населенню послуг з газопостачання від 29.07.2013, укладений між ПАТ «Львівгаз» та Особою_1, відповідно до якого у помешканні Особи_1 наявна плитка газова (ПГ-4 – 1 шт.) та двофункційний газовий котел (ДФК – 1 шт.).

Враховуючи те, що в даному випадку, конкуренції не існує, ТОВ «Львівгаз збут» використовуючи своє монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом у період з грудня 2015 року по січень 2016 року здійснює неправомірне нарахування Особи_1 (адреса Особи_1) плати за послуги з газопостачання у розмірі, що не відповідає цінам встановленими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 03.03.2015р. №583, що в кінцевому результаті призводить до ущемлення інтересів споживача.

Отже, такі дії Товариства з обмеженою відповідальністю «Львівгаз збут» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом у вигляді дії Товариства (нарахування у період з грудня 2015 року по січень 2016 року Особи_1 плати за послуги з газопостачання у розмірі, що не відповідає цінам встановленими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 03.03.2015р. №583), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону).

У зв'язку із вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цього порушення, Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Товариству з обмеженою відповідальністю «Львівгаз збут» обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії Товариства з обмеженою відповідальністю «Львівгаз збут», які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачені пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання природного газу за регульованим тарифом у вигляді дії Товариства (нарахування у період з грудня 2015 року по січень 2016 року Особі_1 плати за послуги з газопостачання у розмірі, що не відповідає цінам, встановленим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 03.03.2015р. №583), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (частина 1 статті 13 названого Закону) шляхом проведення Заявнику перерахунку плати за послуги з газопостачання у відповідності до цін (тарифів) встановлених Постановою №583.

2. Повідомити про розгляд Рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України *протягом десяти днів з дня їх отримання.*

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єкту господарювання, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

А. Басараба